# 5.SINIF 4. TEMA
# ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

## TÜRKÇE

Bu kitapçık ÇANAKKALE Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. (I) Temizliğin çok önemli olduğu Japonya'da evler, iş yerleri, taşıtlar, sokaklar, parklar tertemiz. (II) Evlere, bazı lokanta ve dükkânlara ayakkabı ile girmek yasak. (III) Bizde eskiden olduğu gibi her mahallesinde bir halk hamamı var. (IV) İnsanlar tertemiz, kirli giysilerle gezen tek bir Japon göremezsiniz.

**Numaralanmış cümlelerin hangisinde** "karşılaştırma" **söz konusudur?**

A) I
B) II
C) III
D) IV

2.

I. Alet çantasından tornavidaları, bandı, makası çıkardı.
II. Radyonun içini açıp kopan kabloları ekledi.
III. Tekrar bütün vidalarını sıkıp radyoyu kapattı, radyo çalışıyordu.
IV. Babası, bozulan radyoyu tamir etmek için hazırlanıyordu.
V. İtinayla radyonun tüm vidalarını söktü.

**Numaralanmış cümleler işlem basamaklarına göre düzenlenirse sıralama nasıl olur?**

A) V-II-III-I-IV
B) IV-I-III-V-II
C) IV-I-V-II-III
D) I-II-IV-V-III

3. Etrafındakiler yeni doğan bebek için sırayla şunları dilemişler: Yüz güzelliği, uzun ömür, selvi boy ve zenginlik. Bunları duyan bilge kişi ise: "Ben onun için iyilik diliyorum ---- sizin söylediğiniz güzellikler bir çiçek gibi solabilir, geçicidir; iyilik ise tükenmez bir hazinedir." demiş.

**Metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?**

A) mademki
B) öyleyse
C) böylece
D) çünkü

4. **Aşağıdakilerin hangisinde** "yol" **kelimesi deyim içinde <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Bir yolunu bulup sana yardım edeceğim.

B) Annem aylarca babamın yolunu bekledi.

C) Arkadaşım nihayet işini yoluna koydu.

D) Kaza yapan arabalar yolda duruyordu.

5. (I) Eserin 4 köşesine yerleştirilmiş 85 metre yüksekliğindeki minarelerinde üçer şerefesi bulunan Edirne'deki *Selimiye Camii*'ne uzaktan bakıyoruz. (II) Onun klasik olduğu kadar esrarlı güzelliği ve bilhassa hatırası bizi kendine çekiyor. (III) İki minareye, şerefelere çıkarken birbirleriyle kesişmeyen üç farklı merdiven yerleştirilmiş. (IV) *Selimiye Camii*, içi ile de farklı bir efsane konusu çünkü kapı eşiğinden baktığınızda bile baş döndürücü bir heybet karşılıyor sizi.

**Bu parçanın yazarı, hangi cümlelere kendi duygularını <u>katmamıştır</u>?**

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV

6.



Merhaba, ben virgül. Birçok görevim vardır cümle içinde. Bazen görevlerimin karıştırıldığı da olur.

**Aşağıdakilerin hangisinde virgül <u>yanlış</u> kullanılmıştır?**

A) Şiir yazıyor, şiirlerini arkadaşlarıyla paylaşıyor.

B) Okula yetişmek için hızlı, hızlı yürüyorlardı.

C) Evet, ben de başarılı olduğumu düşünüyorum.

D) Bahçesinde güller, menekşeler, sümbüller var.

7. **Hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yazım <u>yanlışı</u> yapılmıştır?**

A) Akşam toplantıya Ali bey'de katılacak.

B) Bugün Can, sınıf başkanı seçildi.

C) Babamın işi nedeniyle Mersin'e taşındık.

D) Gemi, İstanbul Boğazı'ndan geçecek.

8. Kültürel özelliklerimiz arasında yer alan fıkralar, mizah sanatının önemli unsurlarındandır. Fıkra denince akla ilk gelen mizah ustası Nasrettin Hoca'dır. Yüzyıllardır bu coğrafyada dilden dile dolaşmış ve ünü sınırları aşmıştır. Nasrettin Hoca fıkraları Türkçe konuşulan bütün coğrafyalarda ufak tefek değişikliklerle anlatılmaktadır.

**Buna göre Nasrettin Hoca ile ilgili;**

I. Türklere özgü mizah anlayışını yansıttığı,
II. Ortak bir kültürel değer olduğu,
III. Uluslararası şöhrete sahip olduğu,

**yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. (I) Her mevsim ayrı bir güzelliği sunan Çanakkale; coğrafyasıyla, tarihî ihtişamıyla antik, doğal ve modern bir kenttir. (II) Çanakkale, eğitim ve kültür kenti olmanın yanı sıra büyülü tarihî mekânları bünyesinde barındıran önemli bir turizm kentidir. (III) Taze ve çok çeşitli balıkları, el sanatları, folkloru ile ülkemizin kültür ve turizm merkezlerinden biridir. (IV) Çanakkale'de bitki çeşitliliğine bağlı olarak hayvan çeşitliliğindeki zenginlik de göze çarpmaktadır.

**Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

A) I
B) II
C) III
D) IV

10. Akşam rüzgârları der ki Ali'ye:

"Gözler ileriye, gönül geriye…"

Sanki köydekiler görünsün diye

Tepeler alçalır, dereler dolar!

**Bu dizelerde hangi söz sanatları birlikte kullanılmıştır?**

A) Konuşturma - Kişileştirme

B) Kişileştirme - Benzetme

C) Benzetme - Abartma

D) Abartma - Konuşturma

11. Yeryüzünde hiçbir dil, mimari, müzik yoktur ki diğerlerinden etkilenmemiş olsun. Kültürler birbirlerinden beslenir. Ancak bu, kopya hâline dönüşürse yozlaşma başlar. Bu yozlaşma sonucu bugün gençlerimiz ruhsuz bir dünyada yaşamaktadırlar.

**Aşağıdakilerden hangisi, metinde ortaya konan soruna yönelik bir çözüm <u>olamaz</u>?**

A) Millî değerlere sahip çıkmak

B) Diğer milletleri taklit etmek

C) Özü korumak

D) Özentiden uzak durmak

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?**

A) Her gün bu oda da mı oturuyorsunuz?

B) Hergün bu odada mı oturuyorsunuz.

C) Her gün bu odada mı oturuyorsunuz?

D) Hergün bu oda da mı oturuyorsunuz.

*13, 14 ve 15. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.*

**MİMAR SİNAN**

Mimar Sinan, 1489 yılında Kayseri'nin Ağırnas köyünde doğdu. Acemi Oğlanlar Ocağı'na alındı. Çağın önde gelen mimarlarının yanında çalışma fırsatı buldu. Kanuni Dönemi'nde 1521'de katıldığı Belgrad, 1522'deki Rodos seferlerinden sonra subaylığa yükseldi.



1526 yılında "yayabaşı" olarak çıktığı Mohaç Seferi'nden sonra, cephane sorumlusu görevi verilen Mimar Sinan; 1529'da Viyana, 1529-1532 yılları arasında Almanya, 1532-1535 yılları arasında da Irak'a düzenlenen Bağdat ve Tebriz seferlerine katıldı. Son Bağdat Seferi'nde Van Gölü'nün üstünden geçecek üç geminin yapımını başarıyla tamamlaması, Sinan'a "haseki" ünvanını kazandırdı. 1539'da Mimar Acem Ali'nin ölümü üzerine onun yerine "saray başmimarı" oldu. Osmanlının en güçlü döneminde yaşayan Sinan; Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat olmak üzere üç padişaha "mimarbaşı" olarak hizmet etti.

Mimar Sinan'ın ilk önemli eseri, 1544-1548 yılları arasında yaptığı ve "Çıraklık dönemi eserimdir." dediği *Şehzade Camii* idi. Mimar Sinan'ın "Kalfalık eserim." olarak takdim ettiği *Süleymaniye Camii*, İstanbul'daki en muhteşem eseri olarak kabul edilir. Edirne'deki *Selimiye Camii* ise "Ustalık eserim." diye takdim ettiği eseridir. Sinan, ülkenin çeşitli yerlerinde çok sayıda cami, medrese, türbe, köprü ve saray yapmıştır. Mimar Sinan, 17 Temmuz 1588 tarihinde İstanbul'da vefat etti. Türbesi, *Süleymaniye Camii*'ndeki "Haliç Duvarı"nın önündedir.

**13. Mimar Sinan ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Bütün seferlere "mimarbaşı" olarak katılmıştır.

B) Birçok farklı türde eserin mimarlığını yapmıştır.

C) Bir süre sonra "haseki" olarak görev yapmıştır.

D) Türbesi, kendi yaptığı eserlerden birinin içindedir.

**14. Aşağıdakilerden hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?**

A) Mimar Sinan, 1529-1532 yılları arasında Almanya Seferi'ne katıldı mı?

B) Mimar Sinan: "Kanuni, II. Selim ve III. Murat" Zamanı'nda yaşamıştır.

C) Mimar Sinan: "*Selimiye Camii*; ustalık eserimdir" demiştir.

D) Mimar Sinan, 17,07,1588 yılları arasında İstanbul'da vefat etti.

**15.** Mimar Sinan'ın çıraklık, kalfalık ve ustalık dönemi eserlerim dediği yapıtlar camidir.

**Bu cümledeki altı çizili kelimelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Yapıları bakımından türemiş kelimelerdir.

B) Sadece yapım eki almışlardır.

C) Çıraklık kelimesi, bir isimden türetilmiştir.

D) Yapıtlar kelimesinin kökü fiildir.

16.



**Bu görsel, aşağıdaki konulardan hangisinin işlendiği bir metinden alınmış olabilir?**

A) Doğal güzelliklerimiz

B) Millî kültürümüz

C) El sanatlarımız

D) Türk mimarisi

17. Alperen, Zeynep, Handan, Ceren, Aylin ve Oğuzhan kaybolmaya yüz tutmuş bazı el sanatlarını öğrenmek için kursa gitmeye karar vermişlerdir. Herkes en az bir kursa gidecektir. Kursların olduğu her gün kursa katılım zorunludur. Kurslarda iki erkek ya da iki kız öğrenci bulunmayacaktır. Handan, pazartesi günleri gitar kursuna gittiğinden pazartesi olan el sanatları kursuna katılamayacaktır.

Kurslardan:

**Ebru sanatı kursu**na pazartesi ve çarşamba günleri Aylin gidecektir.

**Çömlekçilik kursu**na cumartesi günü Alperen gidecektir.

**Sepetçilik kursu**na perşembe günü Oğuzhan ve Zeynep gidecektir.

**Halı dokuma kursu**na cuma ve cumartesi günleri Ceren gidecektir.

**Buna göre Handan aşağıdaki kurslardan hangisine gidebilir?**

A) Ebru Sanatı Kursu

B) Halı Dokuma Kursu

C) Sepetçilik Kursu

D) Çömlekçilik Kursu

**18.** 5 yaşındaki Aylin; annesi Canan, babası Enes, ablası Ceren ve kendisinin isimlerinin harflerini doğru öğrendiğini sanarak isimleri aşağıdaki gibi yazmaktadır.



**Buna göre aşağıdakilerden hangisini Aylin yazmış olamaz?**

A) 

B) 

C) 

D) 

**19.**



İstanbul, öncelikle tarihsel bir kenttir. Değişik kültürlere mekân olmuş bir alandır. O kültürler burada uzun yıllar, kendi yeteneklerini en ileri düzeyde gösterme fırsatı bulmuştur. Her biri ayrı bir medeniyetten gelen insan topluluklarının ürünleri üst üste, yan yana düşmüş. Kimse kendisinden öncekilere kaba davranmamış, onların yaptığını yıkmamış. Her şey burada bütünlüğe ulaşmıştır. Buna coğrafi konumun getirdiği üstünlükler de eklenince ortaya bir dünya harikası çıkmış.

**Parçada İstanbul'un en çok hangi yönü üzerinde durulmuştur?**

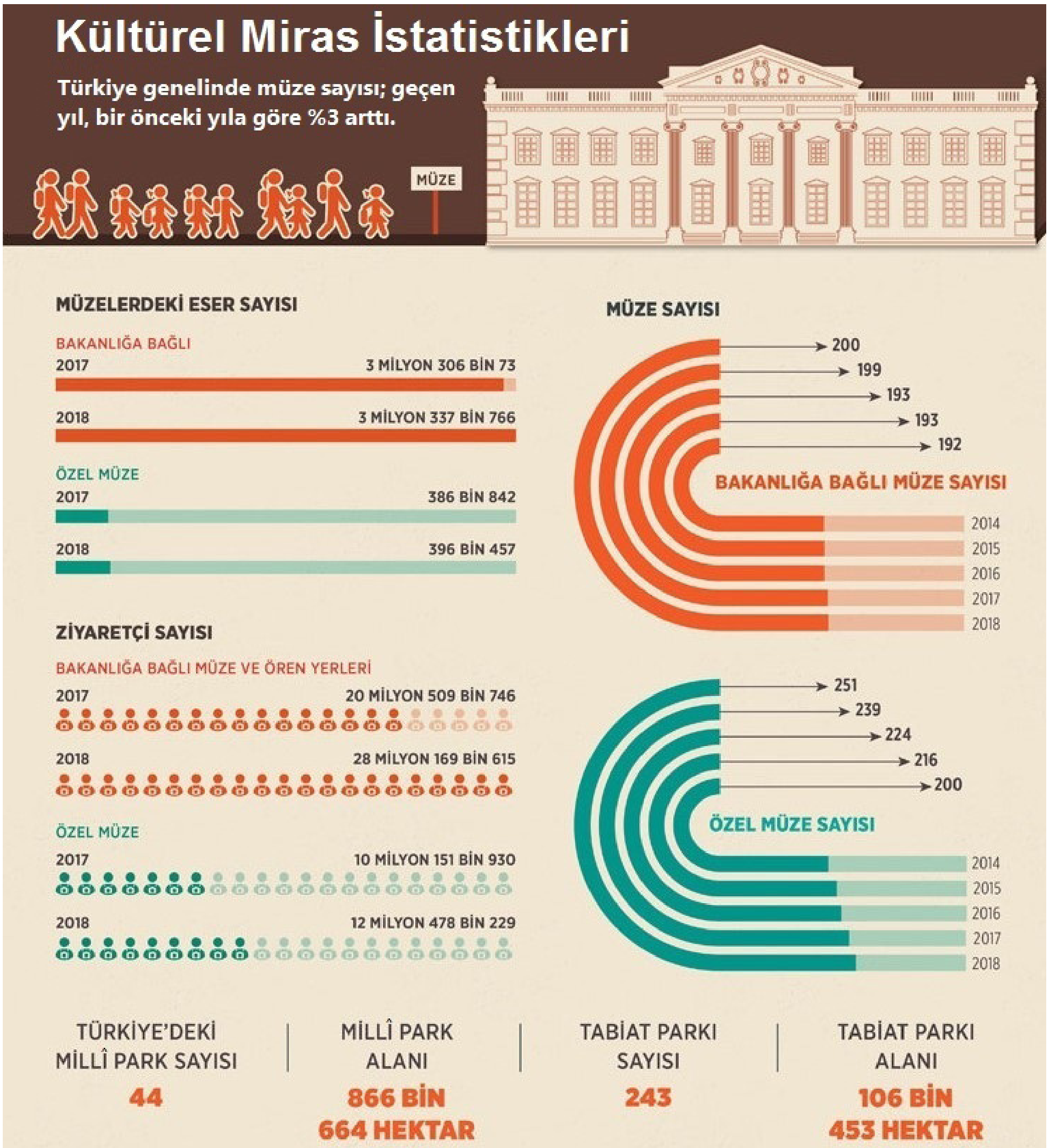
A) Coğrafik konumunun, tarihteki konumunu etkilemesi

B) Farklı kültürlere ait ürünleri bir arada bulundurması

C) Her yönüyle, diğer kentlerden daha üstün olması

D) İçindeki her bireye aynı yaşam koşullarını sunması

20.




**Yukarıdaki görsele göre hangisi yanlıştır?**

A) Özel müze sayısı, her yıl bir önceki yıla göre artış göstermiştir.

B) Millî park sayısı, tabiat parkı sayısından daha azdır.

C) Bakanlığa bağlı müze sayısı, her yıl bir önceki yıla göre artmıştır.

D) Özel müze sayısı, bakanlığa bağlı müze sayısından daha çok artmıştır.

**21.** Köprülü Kanyon, nisan sonlarında erguvan ağaçlarının pembe çiçekleriyle kaplanır. Gürül gürül akıp giden buz gibi sularından insanın etkilenmemesi mümkün değildir. Çevredeki yüksek dağların başı hâlâ karla kaplı. Binbir türlü çiçek ve baharın taze kokusu insanı kendinden geçirir. Burası doğal güzelliklerin yanı sıra pek çok tarihî güzelliği de içinde barındırır.

**Bu parçada ayrıntıların anlatımında aşağıdaki duyuların hangisinden <u>yararlanılmamıştır</u>?**

A) Tatma
B) İşitme
C) Görme
D) Koklama

**22.** Mardin'de her sanat eseri hayranlık uyandırıcıdır. Ustaların bir kilim veya dantel dokurcasına işledikleri kesme taşlar karşısında şaşar kalırsınız. Eşsiz kesme taş işçiliğinin örneklerini gördüğümüz yapılarıyla bütün kent merkezi, sit alanı ilan edilen dünyadaki ikinci şehirdir Mardin. Kapıların üzerindeki taşlara çizilmiş resimler, kuş gagası şekilli kapı tokmakları, kemerli tüneller vardır. Bütün bu güzellikleri anlamak için "gece gerdanlık, gündüz mezarlık" olan Mardin'e aylarınızı ayırmanız gerekir.

**Parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine <u>başvurulmamıştır</u>?**

A) Benzetmeye
B) Kişileştirmeye
C) Nesnel anlatıma
D) Öznel anlatıma

**23. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili yapım ekinin görevi <u>yanlış</u> verilmiştir?**

A) Kömür<u>lük</u> - Yer ismi yapmıştır.
B) Demir<u>ci</u> - Meslek ismi yapmıştır.
C) Badem<u>cik</u> - Küçültme ismi yapmıştır.
D) Türk<u>çe</u> - Dil ismi yapmıştır.

**24. BİR YOLCUYA**

Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın,
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın,
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.
Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda,
Gördüğüm bu tümsek, Anadolu'nda,
İstiklal uğrunda, namus yolunda,
Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.

**Şiirde aşağıdakilerden hangisine yer <u>verilmemiştir</u>?**

A) Kahramanlık
B) Pişmanlık
C) Sevgi
D) Gurur

**25.** Dört arkadaş, "bulgur" ile ilgili kendi aralarında konuşmaktadır.

**Ceren:** Bulgur, kandaki yağları düşürücü yönü olduğu bilinen posa ve lif bakımından oldukça zengin bir gıdadır.

**Aylin:** Karbonhidrat değeri yüksek, protein değeri düşüktür. Doğal bir gıdadır.

**Kadir:** Pişirme ve kurutma işlemlerinden dolayı küf oluşumuna karşı dayanıklıdır ve raf ömrü diğer ürünlerden daha uzundur.

**Metin:** Radyasyonu emmez ve radyasyona karşı dayanıklıdır. Bu nedenle nükleer savaşlara karşı stokta tutulan ürünlerdendir.

**Bu konuşmanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bulgurun üretimi
B) Bulgurun besin değeri
C) Bulgurun raf ömrü
D) Bulgurun özellikleri

**26.** Töremizde kilim demek, ilim demektir.

Kilim sevdadır, özlemdir, derttir, istektir.

**Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?**

A) En mutlu günümüzde yanımızdasınız.

B) Abisinin hasretine artık dayanamıyordu.

C) Hasta olduğundan okula gidemiyordu.

D) Zavallı kedicik soğukta dışarıda kalmış.

**27.** Her yıl ekim ayının ikinci haftası "Ahilik Kültürü Haftası" olarak kutlanmaktadır. "Ahi" sözcüğü, "akı" kökünden gelmektedir. "Akı" sözcüğü ise eski Türkçede "eli açık" anlamındadır.

Ahilik, Anadolu'nun yurt edinilmesinde ve Osmanlı Devleti'nin kurulmasında büyük rol oynamıştır. Ahilik, toplumdaki fertleri birbirine yaklaştırır. Zengin fakir ayrımı yapmaz. Çalışmak ve üretmek, alın teri ile kazanmak ahilikte bir ahlak kuralıdır. Bunun için herkesin mutlaka bir işi ve mesleği olmalıdır.

**Yukarıdaki parçaya getirilebilecek en uygun başlık hangisidir?**

A) AHİLİK NEDİR?

B) AHİLİK VE TOPLUM

C) AHİLİK KURALLARI

D) AHİLİĞİN FAYDALARI

**28.**

I. Hepimiz 2'şer ceviz aldık.
II. Bu işe 3 milyon kişi başvurmuş.
III. Sınavda 1.'inci olmak için çalıştım.
IV. Sınıfta on beş öğrenci vardı.

**Numaralanmış cümlelerin hangilerinde sayıların yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?**

A) Yalnız III B) I ve III

C) II ve III D) II ve IV

**29.** Trabzon, 24 Şubat 1918; Van, 2 Nisan 1918; Adana, 5 Ocak 1922; İzmir, 9 Eylül 1922'de düşman işgalinden kurtarıldı.

Ankara'da bulunan Aylin, 2021 yılında sırasıyla, yukarıda bahsedilen şehirlerin Millî Kurtuluş Günleri'nde o şehirlerde olmak istemektedir.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Adana ve Van'da kış mevsiminde bulunacaktır.

B) Aylin, İzmir'den hemen önce Van'da olacaktır.

C) Trabzon ve Van ziyaretleri arasındaki süre en azdır.

D) Aylin, ziyaretlerine Adana'dan başlayacaktır.

**30. Hangisinde** "-lık/-lik yapım eki" **soyut anlamlı bir sözcük yapmıştır?**

A) Tuzluk B) Kulaklık

C) Dostluk D) Kitaplık

**31.**

I. Benim adım gül; benden gül suyu, gül yağı, gül reçeli, gül sirkesi yapılır.
II. Bahçelerin kuytu yerlerini severim; beyaz, pembe, sarı renklerde güzel güzel açarım.
III. Avludan gelip geçen insanların gözlerine ve iç huzuruna hitap ederim.
IV. Bulunduğum yere de daha bir şirinlik, sevimlilik katarım.

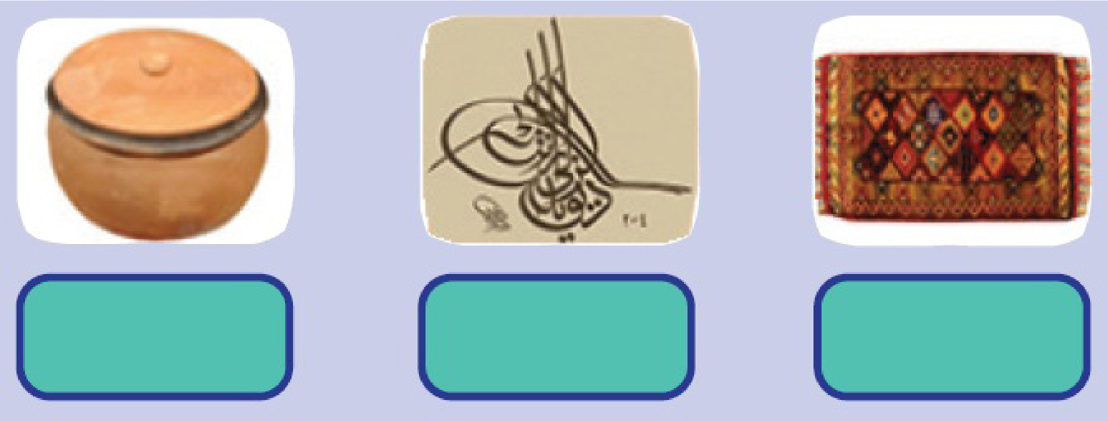
**Gülün konuşmasının hangi cümlesi nesnel anlatımlıdır?**

A) I B) II

C) III D) IV

**32. Aşağıdaki görselleri inceleyiniz.**

**a) Bu görsellerin hangi el sanatlarına ait olduğunu büyüklerinizden de yardım alarak görsellerin altındaki ilgili boşluklara yazınız.**



**b) Bu el sanatlarından ilginizi çeken bir tanesi ile ilgili bilgilendirici bir yazı yazınız.**

..................................................................................................................................................................

..................................................................................................................................................................

..................................................................................................................................................................

..................................................................................................................................................................

..................................................................................................................................................................

**33.** **MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ**

Millî kültür; bir millete kimlik kazandıran, diğer milletlerle arasındaki farkı belirlemeye yarayan, tarih boyunca meydana getirilen o millete ait maddi ve manevi değerlerin uyumlu bir bütünüdür. Bir toplumu millet yapan ve onun bütünlüğünü sağlayan millî kültürdür.

**Aşağıda millî kültürümüze ait bazı ögeler verilmiştir. Bu ögelere dörder örnek yazınız.**

| Geleneksel Sporlarımız | Yemeklerimiz | Halk Oyunlarımız | El Sanatlarımız |
| --- | --- | --- | --- |
|  |  |  |  |
| 1 .............................. | 1 .............................. | 1 .............................. | 1 .............................. |
| 2 .............................. | 2 .............................. | 2 .............................. | 2 .............................. |
| 3 .............................. | 3 .............................. | 3 .............................. | 3 .............................. |
| 4 .............................. | 4 .............................. | 4 .............................. | 4 .............................. |

**34. a) Aşağıda verilen atasözleri ile atasözlerinin anlamlarını eşleştiriniz.**

| ATASÖZLERİ | | ANLAMLAR | |
|---|---|---|---|
| A | Düğün aşıyla dost ağırlanmaz. | I | Birtakım koşullar eğer mevcut değilse planlanan hiçbir olay gerçekleşmez ya da gerçekleşse bile beklenen durum yaratılamaz. |
| B | Düğün olur iki kişiye, kaygısı düşer deli komşuya. | II | Başkasına tuzak hazırlayan kimse, bu tuzağa ondan önce kendisi düşer. |
| C | El için kuyu kazan, evvela kendisi düşer. | III | Ağırlamanın değeri; özel olarak hazırlanmasında, bir fedakârlık yapılmasındadır. |
| D | Harman yel ile, düğün el ile olur. | IV | Akılsız kişi, başkalarının eğlence programlarında bir aksama olmasın diye çabalar. |

**b) Bu atasözlerinden istediğiniz herhangi biri ile ilgili kısa bir metin yazınız.**

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

........................................................................................................................................................................

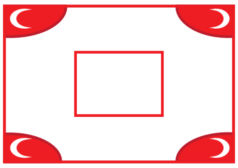
**35. Aşağıdaki metinde numaralanmış boşluklara, kutu içindeki kelimelerden uygun olanları yazınız.**

Milleti, dolayısıyla kültürü meydana getiren unsurlardan birisi olan (I) ................; bir milletin çağlar içindeki yürüyüş ve görünüşüdür. Tarih, (II) ................ fakat bu mazi, bugünün ve dünün fertlerini millet içerisinde birbirine bağlayarak (III) ................ taşır. Fertler arasında kader birliği temin eder. Aynı millete (IV) ................ insanlar, tarih (V) ................ akrabalıklarının farkına varabilirler. Tarih, bir milletin (VI) ................ gelip nereye gittiğini gösteren kültür unsuru olarak o milletin hayatında önemli bir yer tutar.

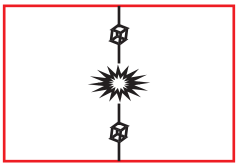
| | | |
|---|---|---|
| sayesinde | mensup | nereden |
| geleceğe | tarih | mazidir |

**36.** Dört adet baskı kalıbı fayans A, B, C ve D şeklinde aşağıdaki gibi hazırlanmıştır.

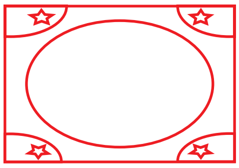
A



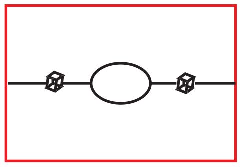
B



C

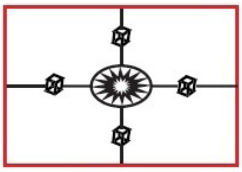


D

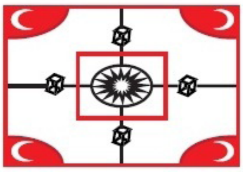


**Buna göre aşağıdaki şekillerin hangi kalıp fayansların birleşmesinden oluştuğunu ilgili boşluklara örnekteki gibi yazınız.**

I

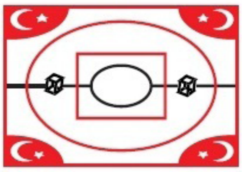


II

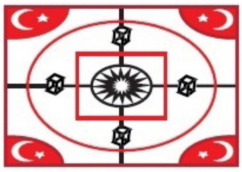


A B D

III



IV



**37. Aşağıdaki hikâye metnini okuyunuz.**

İki erkek kardeşin hikâyesi, birlikte çalıştıkları babalarından kalma çiftlikte geçiyordu. Kardeşlerden biri evliydi ve beş çocuğu vardı. Diğer kardeş ise bekârdı. Her günün sonunda iki kardeş ürünlerini ve kârlarını eşit olarak bölüşürlerdi.

Günün birinde bekâr kardeş şöyle düşündü:

– Ürünümüzü ve kârımızı eşit olarak bölüşmemiz hiç de adaletli değil. Ben bekârım ve pek fazla ihtiyacım yok. Kardeşimin geniş bir ailesi var. Onun daha fazla ihtiyacı olur.

O günden sonra bekâr olan kardeş her gece evinden çıkıp bir çuval tahılı gizlice erkek kardeşinin evindeki tahıl deposuna götürmeye gitti.

Bu arada evli olan kardeş de kendi kendine:

– Ürünümüzü ve kârımızı eşit olarak bölüşmemiz hiç de doğru değil. Ben evliyim, eşim ve çocuklarım var ve yaşlandığım zaman onlar bana bakabilirler. Fakat kardeşim yaşlandığı zaman ona bakacak hiç kimsesi yok. İleride onun daha fazla ihtiyacı olacak.

Böylece evli olan kardeş de her gece evinden çıkıp bir çuval tahılı gizlice erkek kardeşinin tahıl deposuna götürmeye başladı. İki kardeş de yıllarca ne olup bittiğini bir türlü anlayamadılar. Çünkü her ikisinin de deposundaki tahılın miktarı değişmiyordu. Sonra, bir gece iki kardeş gizlice birbirlerinin deposuna tahıl taşırken karşılaştılar. O anda, olan biteni anladılar. Çuvallarını yere bırakıp birbirlerini kucakladılar.

**Metindeki hikâye unsurlarını aşağıda verilen ilgili bölümlere yazınız.**

| Olay | Mekân |
| --- | --- |
| | |

| Zaman | Şahıs Kadrosu |
| --- | --- |
| | |

38.

## MİMARİ YAPILARIMIZ



*Aksaray Sultanhanı Kervansarayı*



*İstanbul Fatih Camii ve Külliyesi*

**Kervansaray:** Türk mimarisinde han ve kervansaray olarak adlandırılan konaklama yapılarıdır. Kervansaraylar en basit tanımıyla kervanların konaklaması için ticari güzergâhlar üzerine inşa edilen yapılardır. Bu yapılar sayesinde kıtalar arası coğrafi bir konumda bulunan Anadolu'daki ticari faaliyetlerin aksaması, yol güvenliği, farklı cins malların değişik bölgelere nakledilmesi sorunu çözülmüş oluyordu.

**Külliye:** Cami ile birlikte medrese, ibadet, imaret, türbe, kütüphane, hamam, aşevi, darüşşifa, kervansaray, çarşı, okul, hastane, tekke, zaviye binalarından oluşan yapılar topluluğudur. İslam toplumunun oluşumunda şehirlerde mahalle hayatı, külliye çevresindeki mimari yapıda yoğunlaşıyordu. Külliyeler bir forum, ilim, tören ve müzakere merkeziydi.

**Kültür ve Turizm Bakanlığının internet sitesinden (https://www.ktb.gov.tr) ülkemizde bulunan 3 kervansaray ve 3 külliye ismi bularak aşağıdaki ilgili alanlara yazınız.**

**Kervansaray**

**1.** ...............................................

**2.** ...............................................

**3.** ...............................................

**Külliye**

**1.** ...............................................

**2.** ...............................................

**3.** ...............................................

39.

## HALK OYUNLARI

Halk oyunları; kökeninde ve gelişiminde tarihsel, toplumsal, ekonomik vb. etkenlerden bazılarını taşıyan, kadın erkek bir arada ya da ayrı ayrı, tek tek ya da topluca, genellikle müzik eşliğinde yapılan uyumlu vücut devinimlerinden oluşan halk kültürü ürünleridir.

Aşağıda halk oyunlarımızdan bazıları ve bunlarla ilgili görseller verilmiştir.

**Görselleri inceleyiniz.**


ZEYBEK


HORON


KARŞILAMA


KAŞIK


BENGİ


HALAY

**Bu oyunlardan hangisini oynamak isterdiniz? Niçin? Düşüncelerinizi aşağıdaki boşluğa yazınız.**

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

..........................................................................................................................................................................

**40.** **Aşağıdaki cümlelerin başına çerçeve içinde verilen sözlerden uygun olanları yazınız.**

Neden-sonuç, Amaç-sonuç, Koşul, Karşılaştırma, Abartma, Örneklendirme

| | |
|---|---|
| | a) Onu çağırmadık diye bize küstü. |
| | b) Bildiklerini anlatmak üzere karakola başvurdu. |
| | c) Akşama geri vermek üzere bu kitabı alabilirsin. |
| | ç) Sana odanı topla diye bin kere söyledim. |
| | d) Köyün en güzel çileği bizim bahçede yetişir. |
| | e) Bazı çocuk oyunları unutulmaya yüz tutmuştur: beştaş, çelik çomak... |
| | f) Park yerine başka bir araç park edince kıyameti kopardı. |
| | g) İstediğin her şeyi alırım, yeter ki sınıfını geç. |

# CEVAP ANAHTARI

| | | |
|---|---|---|
| **1.** C | **11.** B | **21.** A |
| **2.** C | **12.** C | **22.** B |
| **3.** D | **13.** A | **23.** C |
| **4.** D | **14.** A | **24.** B |
| **5.** B | **15.** B | **25.** D |
| **6.** B | **16.** B | **26.** B |
| **7.** A | **17.** D | **27.** A |
| **8.** D | **18.** D | **28.** B |
| **9.** D | **19.** B | **29.** A |
| **10.** A | **20.** C | **30.** C |
| | | **31.** A |

# CEVAP ANAHTARI

**32.** **a)** Çömlekçilik-Hat sanatı-Dokumacılık

**b)** Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

**33.** **Geleneksel Sporlarımız**: Yağlı güreş, cirit, binicilik...

**Yemeklerimiz**: Dolma, iskender, baklava...

**Halk Oyunlarımız**: Horon, zeybek, halay...

**El Sanatlarımız**: Sepetçilik, bakırcılık, dokumacılık...

**34.** **a)** A. III

B. IV

C. II

D. I

**b)** Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

**35.**

**I.** tarih
**II.** mazidir
**III.** geleceğe
**IV.** mensup
**V.** sayesinde
**VI.** nereden

**36.**

**I.** BD
**II.** ABD
**III.** ACD
**IV.** ABCD

**37.** **Olay:** İki kardeşin birbirlerini düşünmesi

**Mekân:** Çiftlik

**Zaman:** Geçmiş zaman

**Şahıs Kadrosu:** İki erkek kardeş

# CEVAP ANAHTARI

**38. Kervansaray**

**1.** Evdir Han

**2.** Kırkgöz Han

**3.** Suzuz Han

**Külliye**

**1.** Atik Ali Paşa Külliyesi

**2.** Eyüp Sultan Külliyesi

**3.** Haseki Külliyesi

**39.** Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

**40.** **a)** Neden-sonuç

**b)** Amaç-sonuç

**c)** Koşul

**ç)** Abartma

**d)** Karşılaştırma

**e)** Örneklendirme

**f)** Abartma

**g)** Koşul

meb.gov.tr